

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

Annotationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

DE OSTIARIIS SYNODI.

Cap. XXIX.

Non solum ad portas Ecclesie claudendas tempore sessionis Synodalis, necessarii sunt Ostiarii; verum etiam ad excludendos laicos, uti par est, sine tumultu. Debent ergo esse viri graves, discreti, qui etiam possint admonere eos de Clero, qui suis locis non sedent; sed per Ecclesiam forte vagantur, & fabulis inutilibus vacant.

- 2 Excludant autem laicos paulo ante, quam inchoetur sessio, & omnino nulli mibi permittant sine consensu Episcopi.
- 3 Claudantur portae cum clavis, una excepta laterali, per quam ij, qui de Clero sunt, eant & redeant pro necessitate corporali.
- 4 Ante ultimam processionem aperiatur omnes portae, ut populus introire queat ad laudes diuinas pro gratiarum actione.
- 5 Si quem repererint contumacem laicum, eum deferant ad Episcopum, cuius mandatum exequantur promptissime, etiam si sit poenale.
- 6 De Clericis, qui sibi non obediunt, agant cum Praefectis disciplinae Synodalis.
- 7 Numerus eorum erit ad arbitrium Episcopi, habita ratione portarum, Cleri, & laicorum, qui conuenire solent.

DE CONCIONATORIBVS SYNODI.

Cap. XXX.

Pro sermone ad Clerum datur materia in Pontificali, nimirum, de disciplina Ecclesiastica, de diuinis mysteriis, & de correctione morum in Clero, secundum ea, quae Episcopo videbuntur utiliora.

- 2 Et ibidem dicitur, quod fiat per virum doctum idoneum, sed hoc intellige, quando Episcopus sermocinari nolit; quod cupere maximè, si possit, certè commodius nunquam potest moueri, & moueri totus Clerus, quam in Synodo Diocesana, exclusis laicis.
- 3 Alij recitari iubent Orationem latinam, quam non improbo; sed conuenit illa magis Concilio Prouinciali, quam Diocesanae Synodo, ut autem omnes intelligant, & amplectantur ea, quae ad Cleri mores attinent, hodie latinè dicta minus efficiunt.
- 4 Prima, & secunda die praescribitur sermo in Pontificali, & post Venerabiles; quod magis placet, quam post Euangelium; nisi forte Concionator de Euangelio Synodali Thema sumeret ad dicendum.

5 Non ultra dimidiam horam sit sermo, ne impediatur actio reliqua Synodalis.

6 Datur Concionatori benedictio ab Episcopo de more, sed absque Indulgentijs, quae non concedantur, nisi in fine totius Synodi.

7 Omnino vero Episcopus, antequam dimittat Synodum, verba faciat ad Clerum, eo meliori modo, quo scit, & valet, paterne adhortans, eum ad executionem Decretorum. locus autem opportunus erit, antequam aperiatur Ecclesiae portae pro vltima processione, ex Conc. Prouinc. s. Mediolan. & haec de Officialibus Synodi. transeamus ad Officiales Cleri.

DE EXAMINATORIBVS.

Cap. XXXI.

De consilio praedictorum consultorum debet Episcopus ante Synodum deligere examinatores Cleri, Iudices canonicos, testes Synodales, & Praefatos Collegiatarum, & Clericum alios Officiales eiusdem Cleri, secundum variam locorum consuetudinem, ut suo tempore, & loco proponantur Synodo.

2 Et primo examinatores sunt in duplici differentia: nam ij, qui examinare debent promouendos ad beneficia curata; sunt necessario approbandi in Synodo, at alios ad examen ordinandorum, seu approbandorum ad audiendas Confessiones potest Episcopus eligere, etiam extra Synodum, & arbitrari suo.

3 Primi Ordinis ergo, approbandi in Synodo, plures proponi debent, ut ex ijs saltem sex à Clero approbentur, ex Concil. Tridentini regula sess. 24. cap. 18. plures tamen ad honorem aliquorum approbari solent, & debent.

4 Qui assumuntur à Regularibus, proponantur Clero de nomine, & cognomine noti, ac dum Officij, quod habent, titulo ad pleniorum validitatem examinis in concursu Parochialium, & ne contingat ambiguitas, an valeat concursus.

ANNOTATIO.

§. 5.

Nominatio Examinatorum ex titulo Officij, quod Regulares habent, V. G. Prior S. Dominici, Guardianus sine Lector S. Francisci efficit, quod approbatio facta à Clero non cadit, nisi super eum, qui tempore Synodae erat Prior, seu Guardianus, seu Lector, non autem in successores eorum in iisdem gradibus.

bus, quos ignoret Clerus, & Rota sapius declarauit, fuisse nullum illud examen in concursu Parochiarum, in quo assueti successor Examinatoris approbati tantum ex titulo: non de nomine, & cognomine, ut docet Garzias de benef. tom. 2. part. 9. c. 22. dub. 2. fortasse valeret eo casu, quod proponitur Prior S. Dominici, qui pro tempore fuerit. hoc enim modo approbatur etiam successor à Clero, quicumque illo fuerit.

5 Certè ij esse debent omnino, aut Magistri in Theologia, aut Doctores, vel saltem licentiatii in iure Canonico; & ex ordine Mendicantium assumi possunt, ex prædicto Concilio, aut non Mendicantium Regularium, quod si desint eiusmodi, eligi possunt alij Clerici magis idonei, ex declar. Conc. Trid. quàm recitat Massob. in Praxi de concursu Requir. 11. dub. 2. in fine.

6 Pro quorum Examinatorum approbatione duplex est modus; vel imprimendi eorum nomina in schedulis coniiciendis in vnam, cum notis A. R. nimirum Approbationis, & Reprobationis, electisque compmissarijs, quod in Synodo fit Mediolanensi. Vel breuius interrogando Clerum voce acta per Secretarium. Placent ne vobis? & hic modus hodie magis est communis in insignioribus ciuitatibus.

A N N O T A T I O.

§. 6.

Stephanus Quaranta V. Synodus, recitat litteras Sacra Congreg. Concil. Trident. datas die 11. Julij 1592. ad Patriarcham Venetiarum in quibus approbatur uterque modus, per vota secreta, seu aperta, eligendi Examinatores in Synodo. semper tamen approbandi erunt cum maiori parte suffragiorum, vel cum dimidia, ut dicitur in Synodo 6. Diœc. Mediol. eorum, qui sunt presentes in Synodo legitime congregata. Lege Massobr. in Praxi de concursu Requir. 11. dub. 7. & 8.

7 Iurare debent Examinatores approbati, ex Concil. Trid. ad Sacra Dei Euangelia.

A N N O T A T I O.

§. 7.

Nihil refert, an ij iurent super Euangelia, vel Sacras Reliquias Sanctorum. puto S. Carolum introduxisse SS. Reliquias pro iuramento: ut in Synodo appareat veneratio Sanctorum (continet eum Synodus am-

nium ferè Catholicorum dogmatum doctrinam, & praxim) tum vero etiam, ut nouitate virtus. Examinatores exciteantur magis ad obseruandum id, quod ipsi iurant. relinquitur ergo arbitrio Episcopi, penes quem tamen S. Caroli auctoritas esse debet in hoc genere summa.

8 Absentes iurabunt in manibus Episcopi, seu Vicarij Generalis extra Synodum. quod idem præstabunt ij, qui pro tempore succedent iam approbati à Clero, ut dictum est in annotat. §. 5. antequam accedant ad examen, in concursu parochialium Ecclesiarum.

A N N O T A T I O.

§. 8.

Quia dubitant Doctores, an singulis annis eligendi sint, & approbandi Examinatores, addunt plerique hodie in fine Decreti, De Examinatoribus, hanc clausulam: Quorum Officium duret, donec altera Synodus habeatur, & valet Decretum, quid vero agendum sit de mortuis omnibus Examinatoribus, ut alij subrogentur extra Synodum, ad nos non attinet, quia casus extra Synodum est. Vide Massobr. loco citat. Requir. 12. dub. 2. & 3. seu Garziam de benef. par. 9. cap. 2. num. 8. & 73. ubi ex Clem. VIII. decreto docent, eos eligi posse cum consensu Capituli usque ad tempus futura Synodi.

De Iudicibus Synodalibus. Cap. XXXII.

1 **I**udices quibus delegendæ erunt causæ à S. Sede Apostolica, vel eiusdem legatis, debent esse omnino in Ecclesiastica dignitate constituti, aut Personatum obtinentes, seu Ecclesiarum Cathedralium Canonici. Conc. Trid. sess. 25. c. 10.

2 Nec refert, quod ij forte non sint Doctores: quia potest deinde dari A. S. S.

3 Quatuor saltem ex Concil. Trident. nominandi erunt aut etiam plures & hodie præsertim quam plures eligendi erunt ob constitutionem Gregor. X V. de Conseruatoribus editam ann. 1621. ut Regulares è numero Iudicum Synodalium deligere sibi possint latiori facultate Conseruatores suos, ait Papa.

4 Horum approbatio fit eodem modo, quo Examinatorum, de quibus supra. neque tamen iurate tenentur, quemadmodum Examinatores: & ducant eodem modo.

ANNO.